

אינני מאמין שמה שכתוב כאן יוביל לאיזשהו שינוי מדיניות, או ישכנע רבים אחרים.¹ ולמרות זאת, אני כותב מסמך זה כהיסטוריון וכאזרח ישראלי כדי לציין, במהלך האירועים המתפתחים, את עמדותי האישית ביחס למצב הנורא ברצועת עזה. אני כותב כאדם פרטי, בין השאר בשל השתיקה המאכזבת בנושא בקרב מוסדות אקדמיים רבים, ובהשראת עמיתות ועמיתים שלי שבחרו לדבר באופן אמיץ.

למרות שאינני עורך דין או מומחה בנושאים אלו, העדויות שראיתי ושאותן אני מתאר בהמשך הספיקו עבורי להאמין שמה שישראל עושה לאוכלוסיה האזרחית בעזה הוא פשע נגד האנושות² שעשוי אף להיכלל בהגדרה של ג'נוסייד³ – וכולל פעולה וכוונה.⁴ בעוד שהאירועים שהתרחשו בזמן התקפת חמאס ב-7.10 היו גם הם פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות, אני מאמין שתגובתה של ישראל לאירועים אלו במהלך שלושת החודשים האחרונים היא נפשעת, לא מוסרית וממשיכה להיות חסרת פרופורציה. ברור לי שעמדותיי בנושא משקפות דעת מיעוט קטנה בחברה הישראלית. בסקרים בנושא רק 1.8% (אוקטובר) ו-7% (דצמבר) מהנשאלים היהודים בישראל האמינו שצה"ל משתמש ביותר מדי כוח בעזה.⁵

עמדותי מבוססת על המידע שהצטבר מתחילת המלחמה כפי שיובא בהמשך.

הקשר

רצועת עזה היא אזור זעיר בגודל של כ-365 קמ"ר. אוכלוסיית הרצועה היא כ-2.3 מיליון בני אדם, והיא אחד האזורים הצפופים ביותר בעולם.⁶ ישראל שולטת בגבולות של עזה, בתקשורת שלה, בחשמל ובמים שלה, ואף במרשם האוכלוסין שלה.⁷ מאפיינים אלו, כמו גם הגיאוגרפיה והדמוגרפיה של עזה מחריפות את המשבר שלגביו אפרט למטה. ישראל, אפילו לפני המלחמה הנוכחית, הוגדרה כמדינת אפרטהייד על ידי ארגוני זכויות אדם מובילים, שהוציאו בנושא דו"חות רציניים ומבוססים על עובדות (Human Rights Watch,⁸ אמנסטי,⁹ בצלם¹⁰). מצב זה הקל על הרבה מהמדיניות והפעולות שבהן אני דן בהמשך.

הטבח בפלסטינים

על פי הנתונים הנגישים לציבור, כולל המידע בישראל, בערך 70% ממקרי המוות בעזה (נכון לעכשיו 23,210 בני אדם) הם של נשים וילדים. מדובר בכאחוז מסך אוכלוסיית הרצועה.¹¹ באמצע דצמבר כבר היו למעלה מ-7,000 ילדים שנהרגו.¹² 59,167 בני אדם (יותר מ-2 אחוז מאוכלוסיית הרצועה) נפצעו.¹³

¹ בחרתי לכתוב את ההצהרה הנוכחית בנוגע לנעשה בעזה לאחר שקיבלתי השראה לעניין מפרופ' ג'ון מירשהיימר, שכתב מסמך דומה לפני מספר שבועות (https://mearsheimer.substack.com/p/death-and-destruction-in-gaza?publication_id=1753552&post_id=139711017). בנוסף, המסמך שחיברה צפון אפריקה לבית הדין הבינלאומי סיפק חלק ממקורות המידע במסמך זה, שאת כולם בדקתי באופן עצמאי (<https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20231228-app-01-00-en.pdf>).
² <https://www.un.org/en/genocideprevention/crimes-against-humanity.shtml>
³ <https://time.com/6334409/is-whats-happening-gaza-genocide-experts/>
⁴ <https://www.un.org/en/genocideprevention/genocide.shtml>
⁵ https://social-sciences.tau.ac.il/sites/socsci.tau.ac.il/files/media_server/social/2023/Findings-November-2023-EN.pdf; <https://www.reuters.com/world/middle-east/israelis-say-hamas-must-be-crushed-despite-gaza-casualties-un-rebuke-2023-12-13/>; <https://www.idi.org.il/articles/51742>
⁶ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-87>
⁷ <https://features.gisha.org/gaza-up-close/>
⁸ <https://www.hrw.org/report/2021/04/27/threshold-crossed/israeli-authorities-and-crimes-apartheid-and-persecution>
⁹ <https://www.amnesty.org/en/documents/mde15/5141/2022/en/>
¹⁰ <https://www.btselem.org/topic/apartheid>
¹¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>

דוברים ישראליים העריכו שכשני אזרחים נהרגו על כל איש חמאס, וטענו שמדובר ביחס מוצדק (66% מההרוגים הם אזרחים לא לוחמים).¹⁴ בפועל, סביר שהיחס הוא גרוע יותר – עם הערכות שבין 80 ל-90 אחוז ממקרי המוות היו של אזרחים.¹⁵ על פי התחקיר המעמיק ביותר שפורסם בנושא, ישראל יודעת בדיוק רב את מספר האזרחים שייפגעו בהתקפותיה וממשיכה להפציץ בניינים עם מעט פיקוח, בדרך כלל תוך כדי הפעלת מערכת בינה מלאכותית ("הבשורה").¹⁶ כ-40-45 אחוזים מהפצצות בהן השתמשה ישראל אינן מונחות, מה שהופך אותן להפצצות חסרות אבחנה.¹⁷

קצב ההריגה של אזרחים מזעזע, במיוחד לאור העובדה שהוא ממשיך בזמן אמת. המזכיר הכללי של האו"ם ציין ש"אנחנו חווים הרג של אזרחים ללא תקדים וללא מקבילה בכל קונפליקט [בשנים האחרונות]".¹⁸ מאז תחילת המבצע, ישראל הרגה בממוצע יותר מ-100 ילדים ביום. מספר הילדים המתים גדול ממספר הילדים שנהרגו בכל אזורי הקונפליקט האחרים בעולם בשלוש השנים האחרונות, והרבה יותר גדול ממספר הילדים שמתו במלחמות אחרות במאה ה-21.¹⁹ רק באוקטובר, מספר הילדים המתים בעזה היה גדול פי 10 מסך מספר הילדים שנהרגו בכל השנה הראשונה של מלחמת רוסיה-אוקראינה.²⁰ על פי מנהל UNICEF, עזה היא "המקום המסוכן ביותר בעולם עבור ילדים".²¹

נכון ל-9.1.2023, 148 עובדי או"ם נהרגו.²² מעל 70 וייתכן שאף 112 עיתונאים פלסטיניים נהרגו, יותר ממספר העיתונאים שנהרגו בכל מלחמת העולם השנייה, ובקצב גבוה יותר מאשר כל קונפליקט אחר במאה השנים האחרונות.²³ מספר אקדמאים פלסטיניים מובילים נהרגו.²⁴ לפחות 326 עובדי בריאות פלסטיניים נהרגו.²⁵ ההתקפות של ישראל על בתי חולים הרגו מאות פלסטינים. אחרים מתו בשל פינויים בכוח. ארבעה פגים שהיו בטיפול נמרץ, למשל, מתו לאחר שצה"ל כפה על האח שטיפל בהם לעזוב את בית החולים. הפגים הושארו במיטותיהם ונמצאו בזמן הפסקת האש במצב של ריקבון מתקדם מכיוון שלא קיבלו שום טיפול.²⁶

הנציב העליון של זכויות אדם באו"ם חזר על כך שאין מקומות בטוחים ברצועת עזה.²⁷ יש מספר קברי אחים בהם הוטמנו גופות של פלסטינים,²⁸ בעוד שגופות רבות אחרות הושארו ברחובות ונמצאות במצב של ריקבון מתקדם.²⁹ ישנם דיווחים ראשוניים על "עשרות מקרים מתועדים של הוצאות להורג על ידי צה"ל".³⁰ במקרה

¹² <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/gaza-children-war-israel-b2462281.html>

¹³ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>

¹⁴ <https://cnn.com/2023/12/05/middleeast/israel-hamas-military-civilian-ratio-killed-intl-hnk/index.html>

¹⁵ ניתן לראות למשל את הערכת התמותה הנמוכה בהרבה בכתבה זו (כ-2,000-1,000 חמושי חמאס בסוף נובמבר): <https://www.theguardian.com/world/2023/nov/26/idf-messaging-suggests-gaza-truce-unlikely-to-last-much-beyond-tuesday>

¹⁶ [https://www.972mag.com/mass-assassination-factory-israel-calculated-bombing-gaza/;](https://www.972mag.com/mass-assassination-factory-israel-calculated-bombing-gaza/)

<https://www.theguardian.com/world/2023/dec/01/the-gospel-how-israel-uses-ai-to-select-bombing-targets>

¹⁷ <https://edition.cnn.com/2023/12/13/politics/intelligence-assessment-dumb-bombs-israel-gaza/index.html>

¹⁸ https://twitter.com/UN_News_Centre/status/1726609880986083685

¹⁹ <https://www.savethechildren.net/news/gaza-3195-children-killed-three-weeks-surpasses-annual-number-children-killed-conflict-zones;>

²⁰ <https://euromedmonitor.org/en/article/5903/Number-of-Gazan-children-killed-in-under-a-month-is-10-times-higher-than-that-of-Ukrainian-children-killed-in-entire-first-year-of-Russia%E2%80%99s-ongoing-war.>

²¹ <https://www.unicef.org.uk/press-releases/statement-by-unicef-executive-director-catherine-russell-on-the-resumption-of-fighting-in-gaza/>

<https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>²²

[https://cpj.org/2024/01/journalist-casualties-in-the-israel-gaza-conflict/;](https://cpj.org/2024/01/journalist-casualties-in-the-israel-gaza-conflict/)²³

<https://www.aljazeera.com/news/2023/11/9/how-deadly-is-the-israel-gaza-war-for-journalists;>

<https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>

<https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20231228-app-01-00-en.pdf> (#90);²⁴

<https://twitter.com/Timesofgaza/status/1744041205938409756;>

<https://twitter.com/NourNaim88/status/1743662116614070495>

<https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-88>²⁵

<https://www.washingtonpost.com/world/2023/12/03/gaza-premature-babies-dead-nasr/>²⁶

²⁷ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-82>

²⁸ <https://www.reuters.com/pictures/all-cemeteries-are-full-palestinians-buried-mass-grave-gaza-2023-11-22/>

²⁹ https://www.youtube.com/watch?v=Poydd3EG_-8

אחד כזה, ב-19.12, נטען שחיילי צה"ל "הרגו לפחות 11 גברים פלסטינים לא חמושים אל מול בני המשפחה שלהם".³¹ מעט ממקרים אלו קיבלו חשיפה בתקשורת הישראלית.³²

בסקר מהתקופה האחרונה, שני שלישים מהנשאלים הישראלים העדיפו להמשיך את המלחמה באופן הנוכחי שלה.³³

פגיעה והמתת אוכלוסייה אזרחית

ישראל חונקת את האוכלוסייה הפלסטינית בעזה מתחילת המלחמה. כמויות המזון, דלק, תרופות ומים הן מוגבלות מאוד. היעדר אספקה ברצועה – מצור – הייתה המדיניות המוצהרת של נציגים ישראלים מובילים מאז תחילת המלחמה.³⁴ רק כ-25% מ-20 מ-500 המשאיות שנחוצות לספק את הצרכים ההומניטריים ברצועה נכנסות מדי יום, ובתהליך הן נתקלות בקשיים רבים.³⁵ בעזה אין אספקת חשמל.³⁶ מחירי הדלק, למשל, עלו בלמעלה מ-500%.³⁷

כתוצאה מכך, רוב אוכלוסיית עזה נמצא בסכנת רעב. כ-90% מהאזרחים בעזה חווים "רמות גבוהות של חוסר ביטחון תזונתי".³⁸ כ-40% חווים "רמות חירום" של היעדר מזון ומעל 15% (378,000) חווים רמות קטסטרופליות של היעדר מזון שמוגדרת כ"היעדר קיצוני של מזון, רעב ושחיקה מוחלטת של אפשרויות ההתמודדות [עם המצב]".³⁹ הכלכלן הראשי של ה-World Food Program הדגיש כי "בחי" מעולם לא ראיתי משהו דומה מבחינת החומרה, מבחינת ההיקף ומבחינת המהירות".⁴⁰ למרות האמור לעיל, קצינים בצה"ל דורשים להקטין עוד יותר את הסיוע ההומניטרי לרצועה.⁴¹

כמות המים המסופקת לאדם מדי יום היא 1.5-1.8 ליטר (הממוצע המינימלי הנדרש לשתייה וצרכי הגיינה הוא כ-15 ליטר ליום).⁴² בשל היעדר ציוד רפואי, ניתוחים רפואיים – כולל ניתוחים קיסריים וקטיעות איברים – נעשים ללא חומרי הרדמה או אספקת דם.⁴³ בשל מציאות זו, נשים הסובלות מדימום לאחר הלידה עוברות כריתות רחם, מה שמונע מהן להביא ילדים בעתיד.⁴⁴ מנהלת מרחב המזרח התיכון ב-Oxfam אמרה ש"בין האימה והזוועה בעזה אנחנו עכשיו בשלב המזעזע שבו תינוקות מתים בגלל שלשולים והיפותרמיה. מזעזע

³⁰ <https://euromedmonitor.org/en/article/6058/Euro-Med-Monitor-sends-UN-rapporteurs,-ICC-Prosecutor-primary-report-documenting-dozens-of-field-execution-cases-in-Gaza;>

<https://www.middleeasteye.net/news/war-gaza-survivors-recount-harrowing-israeli-field-executions>

³¹ <https://www.un.org/unispal/document/unlawful-killings-in-gaza-city-ohchr-press-release/>

³² <https://www.idi.org.il/articles/52071>

³³ <https://www.idi.org.il/articles/52071>

³⁴ https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/defense-minister-announces-complete-siege-of-gaza-no-power-food-or-fuel/; <https://twitter.com/KnessetT/status/1716502486331113922>

³⁵ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94;>

<https://www.ochaopt.org/content/remarks-media-secretary-general>

³⁶ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>

³⁷ <https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000154766/download/>

³⁸ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94;>

<https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-21/ty-article/.premium/0000018c-8908-d60e-afdf-ed0e2bb70000>

³⁹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>

⁴⁰ <https://www.newyorker.com/news/q-and-a/gaza-is-starving>

⁴¹ <https://news.walla.co.il/item/3633138>

⁴² <https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000154766/download/>

⁴³ [https://www.unocha.org/publications/report/occupied-palestinian-territory/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-32;](https://www.unocha.org/publications/report/occupied-palestinian-territory/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-32)

[https://www.trtworld.com/middle-east/nightmarish-gazas-pregnant-women-endure-c-sections-without-anesthesia-15823792;](https://www.trtworld.com/middle-east/nightmarish-gazas-pregnant-women-endure-c-sections-without-anesthesia-15823792)

[https://news.un.org/en/interview/2023/11/1143327;](https://news.un.org/en/interview/2023/11/1143327)

[https://healthnews.com/news/c-sections-are-performed-without-anesthesia-in-gaza/;](https://healthnews.com/news/c-sections-are-performed-without-anesthesia-in-gaza/)

https://www.juzoor.org/cached_uploads/download/2023/11/11/maternal-health-report-final-1699726911.pdf

⁴⁴ https://www.juzoor.org/cached_uploads/download/2023/11/11/maternal-health-report-final-1699726911.pdf

שבשל התנאים האפוקליפטיים סיכוייהם של תינוקות המגיעים לעולם לשרוד נמוכים". במקרים מסוימים, נשים נאלצו ללדת בכיתות מלאות בכ-70 אנשים אחרים, מצב שתיארה המנהלת כ"פשוט לא אנושי".⁴⁵

עד כה דווחו מעל ל-400,000 מקרים של מחלות בעזה מתחילת המלחמה.⁴⁶ מעל 100,000 מקרים של שלשולים דווחו, חצי מהם בקרב ילדים בני 5 ומטה (שיעור של פי 25 יותר מהשכיחות לפני המלחמה).⁴⁷ בשבוע אחד באמצע דצמבר תועדו כ-3,200 מקרי שלשול מדי יום אצל ילדים מגיל 5 ומטה (ביחס ל-2,000 מקרים בחודש לפני המלחמה).⁴⁸ יש בממוצע מקלחת בעזה לכל 4,500 בני אדם, ואסלה לכל 220 בני אדם.⁴⁹ קולות ציבוריים חשובים בישראל, כמו ראש המל"ל לשעבר ויועץ רשמי לשר הביטחון בזמן המלחמה,⁵⁰ קראו לאפשר למחלות להדביק את האוכלוסייה האזרחית בעזה.⁵¹

כתוצאה מהתנאים שתוארו לעיל, ראש התוכנית לבריאות הציבור באוניברסיטת אדינבורו אמרה ש"העולם עשוי להתמודד עם מציאות שבה כמעט רבע מ-2 מיליון התושבים ברצועה – כמעט חצי מיליון בני אדם – ימותו בשנה הקרובה. ברוב המקרים, יהיה מדובר במוות מגורמים שניתן למנוע ובשל קריסת מערכת הבריאות".⁵²

השיח הישראלי ודה-הומניזציה של פלסטינים

הרבה מהמציאות שתוארה למעלה מתאפשרת באמצעות דה-הומניזציה המתמשכת של הפלסטינים, במיוחד אלו שחיים בעזה. דה-הומניזציה זו מגיעה מראשי המדינה. ראש הממשלה תיאר את הקונפליקט כ"מאבק בין בני אור ובני חושך, בין האנושות וחוק הג'ונגל",⁵³ טען ש"המלחמה היא בין התרבות ובין ברבריות",⁵⁴ והגדיר את המלחמה כמלחמה נגד עמלק המקראי,⁵⁵ שעל פי התנ"ך צריך להשמיד לחלוטין.⁵⁶ נשיא מדינת ישראל טען שישראל אינה מבחינה בין אנשי חמאס ואזרחים כי "האומה השלמה שם [עזה] אחראית".⁵⁷ הוא גם כתב באופן אישי מסר על פגז שנועד להפגז את הרצועה.⁵⁸ שר הביטחון תיאר את הפלסטינים בעזה כ"חיות אדם". לפחות חמישה שרים אחרים בממשלה אמרו דברים דומים.⁵⁹ חבר כנסת מהקואליציה בחר להדהד בטלוויזיה ש"ברור שאנחנו צריכים להשמיד את כל העזתים".⁶⁰ פוליטיקאים אחרים אמרו דברים דומים.⁶¹ בתחילת ינואר, רשימה ארוכה של רבנים, אקדמאים, אנשי ציבור ועשרה חברי כנסת

⁴⁵ <https://www.oxfam.org/en/press-releases/babies-dying-preventable-causes-besieged-gaza-oxfam>

⁴⁶ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-82>

⁴⁷ <https://www.who.int/news/item/21-12-2023-lethal-combination-of-hunger-and-disease-to-lead-to-more-deaths-in-gaza>

⁴⁸ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-86>

⁴⁹ <https://www.who.int/news/item/21-12-2023-lethal-combination-of-hunger-and-disease-to-lead-to-more-deaths-in-gaza>;

<https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-59-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>

⁵⁰ <https://www.ynet.co.il/news/article/r1zlcnoqa>

⁵¹ <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001462900>

⁵² <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/dec/29/health-organisations-disease-gaza-population-outbreaks-conflict>

⁵³ <https://www.snopes.com/fact-check/children-post-deleted-netanyahu/>

⁵⁴ https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/netanyahu-to-dutch-leader-this-war-is-civilization-vs-barbarism/

⁵⁵ <https://www.maariv.co.il/news/politics/Article-1049593>;

<https://www.npr.org/2023/11/07/1211133201/netanyahus-references-to-violent-biblical-passages-raise-alarm-among-critics>

⁵⁶ שמואל א', ט"ו פסוקים ב'-ג'.

⁵⁷ https://www.huffpost.com/entry/israel-gaza-isaac-herzog_n_65295ee8e4b03ea0c004e2a8

⁵⁸ <https://www.haaretz.com/opinion/2024-01-03/ty-article/.premium/a-munition-signed-by-israeli-president-could-hit-a-child/0000018c-cbc4-d4e1-ad8f-fff5a0c70000>

⁵⁹ עמודים 60-62, <https://www.ici-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20231228-app-01-00-en.pdf>

⁶⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=WmxnNkQsfmQ>

⁶¹ <https://twitter.com/AmirHetsroni/status/1743063371551822292>, הדובר הוא משה פייגלין.

קראו להפסקה מוחלטת של כל הסיוע ההומניטרי לעזה.⁶² כלי תקשורת ישראלי הודיע בשמחה שמספר הערבים המתים בעזה גדול יותר מאשר בכל המלחמות הקודמות.⁶³

דה-ההומניזציה של הפלסטינים נוכחת, מתמשכת וברורה בסרטונים רבים מאוד⁶⁴ שמראים ירי באזרחים המניפים דגלים לבנים,⁶⁵ התעללות בבני אדם,⁶⁶ בשבויים ובגופות,⁶⁷ הפגנות שמחה והתלהבות סביב פגיעה והרס של בתים,⁶⁸ של מבנים ומוסדות שונים,⁶⁹ של אתרים קדושים,⁷⁰ וכן גניבה של רכוש פרטי,⁷¹ כמו גם השחתה של סמלים פלסטיניים.⁷² זה"ל אפילו אפשר למשפיעני רשת להיכנס לרצועה ולצלם שם סרטונים, כמו למשל "ביקורת" על "מלון" (הרוס) בעזה.⁷³

מספרים גדולים של פלסטינים נעצרו והועברו למחנות בתוך ישראל.⁷⁴ רבים מפלסטינים אלו (כ-90%-85 על פי התקשורת הישראלית) נעצרו ללא כל קשר קונקרטי לחמאס.⁷⁵ תנאי המעצר והאחזקה מזעזעים, כפי שמשורר עזתי תיאר באופן מפורט בכתבה ארוכה.⁷⁶ רבים אחרים ששחררו סיפורים דומים.⁷⁷ סרטונים ברשת משקפים תמונה דומה.⁷⁸ נכון לעכשיו, לפחות 7 אסירים/שבויים פלסטינים מתו בבתי כלא ישראליים מתחילת המלחמה.⁷⁹ זה"ל הודה שפלסטינים אחרים שנעצרו בעזה מתו אבל סירב לספק פרטים נוספים.⁸⁰ זה"ל גם סירב לענות על השאלה האם פתח בחקירות מצ"ח בנוגע לעצורים שמתו.⁸¹

⁶² <https://twitter.com/shilofreid/status/1742919348401135788>

⁶³ https://twitter.com/itamar_green/status/1741504115874627765

<https://www.pbs.org/newshour/world/videos-of-israeli-soldiers-acting-maliciously-emerge-amid-international-outcry-against-tactics-in-gaza>

<https://twitter.com/middleeasteye/status/1744351540435935525>

<https://www.mistaclim.org/he/post/%D7%94%D7%92%D7%99%D7%91%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%9D-%D7%A9%D7%9C%D7%A0%D7%95>

⁶⁷ שרשר ארוך של סרטונים ב: <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1713533460290076817> גם:

<https://twitter.com/ytirawi/status/1744296383174025397>

<https://www.youtube.com/watch?v=KiC4ApANLwg>; <https://www.youtube.com/watch?v=YiolU7WwpUQ> ;⁶⁸

<https://www.middleeastmonitor.com/20240103-israeli-soldiers-invade-damaged-house-in-gaza-and-destroy-it/>; <https://twitter.com/RamAbdu/status/1743665392722059344>

<https://twitter.com/ytirawi/status/1742346460559995063>;⁶⁹

<https://twitter.com/NourNaim88/status/1743626241104543942>

https://www.youtube.com/watch?v=if_Z2ZeqrN8⁷⁰

<https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/amid-ongoing-genocide-gaza-systematic-israeli-theft-occurring-palestinian-civilian-homes-enar>; <https://www.middleeasteye.net/news/israel-palestine-war-gaza-singer-helpless-israeli-soldier-filmed-tiktok-his-guitar>

<https://twitter.com/NourNaim88/status/1742273606699106542>;⁷²

<https://twitter.com/QudsNen/status/1743712184725594564>

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1743296706576269446>;⁷³

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1739728935779234254>

<https://www.washingtonpost.com/world/2023/12/09/gaza-civilians-detained-israel/>⁷⁴

<https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-10/ty-article/.premium/0000018c-542b-df2f-adac-fe2f4bf80000>⁷⁵

[fe2f4bf80000](https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-10/ty-article/.premium/0000018c-542b-df2f-adac-fe2f4bf80000)

<https://www.newyorker.com/magazine/2024/01/01/a-palestinian-poets-perilous-journey-out-of-gaza>⁷⁶

<https://www.mekomit.co.il/20-%D7%A9%D7%A2%D7%95%D7%AA-%D7%A2%D7%9C-%D7%94%D7%91%D7%A8%D7%9B%D7%99%D7%99%D7%9D-%D7%9E%D7%99-%D7%A9%D7%96%D7%96-%D7%9E%D7%95%D6%BC%D7%9B%D6%B6%D6%BC%D7%94-%D7%90%D7%96%D7%A8%D7%97%D7%99%D7%9D/>⁷⁷

<https://www.mekomit.co.il/20-%D7%A9%D7%A2%D7%95%D7%AA-%D7%A2%D7%9C-%D7%94%D7%91%D7%A8%D7%9B%D7%99%D7%99%D7%9D-%D7%9E%D7%99-%D7%A9%D7%96%D7%96-%D7%9E%D7%95%D6%BC%D7%9B%D6%B6%D6%BC%D7%94-%D7%90%D7%96%D7%A8%D7%97%D7%99%D7%9D/>

https://twitter.com/brown_johnbrown/status/1743021596682371453⁷⁸

<https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-06/ty-article-magazine/.premium/0000018c-3b9b-d11b-a3bf-ffbb16d80000>; <https://twitter.com/KhalilAsslan/status/1741926482463633866>

<https://www.mekomit.co.il/20-%D7%A9%D7%A2%D7%95%D7%AA-%D7%A2%D7%9C-%D7%94%D7%91%D7%A8%D7%9B%D7%99%D7%99%D7%9D-%D7%9E%D7%99-%D7%A9%D7%96%D7%96-%D7%9E%D7%95%D6%BC%D7%9B%D6%B6%D6%BC%D7%94-%D7%90%D7%96%D7%A8%D7%97%D7%99%D7%9D/>⁷⁹

<https://www.mekomit.co.il/20-%D7%A9%D7%A2%D7%95%D7%AA-%D7%A2%D7%9C-%D7%94%D7%91%D7%A8%D7%9B%D7%99%D7%99%D7%9D-%D7%9E%D7%99-%D7%A9%D7%96%D7%96-%D7%9E%D7%95%D6%BC%D7%9B%D6%B6%D6%BC%D7%94-%D7%90%D7%96%D7%A8%D7%97%D7%99%D7%9D/>

<https://www.mekomit.co.il/20-%D7%A9%D7%A2%D7%95%D7%AA-%D7%A2%D7%9C-%D7%94%D7%91%D7%A8%D7%9B%D7%99%D7%99%D7%9D-%D7%9E%D7%99-%D7%A9%D7%96%D7%96-%D7%9E%D7%95%D6%BC%D7%9B%D6%B6%D6%BC%D7%94-%D7%90%D7%96%D7%A8%D7%97%D7%99%D7%9D/>

<https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-01-02/ty-article/.premium/0000018c-c6e1-d6c4-ab8d-e7f5fd670000>⁸¹

[e7f5fd670000](https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-01-02/ty-article/.premium/0000018c-c6e1-d6c4-ab8d-e7f5fd670000)

טיהור אתני

בישראל מתקיים דיון פתוח וציבורי בנושא טיהור אתני, כולל על ידי שרים בקואליציה. שר האוצר,⁸² השר לביטחון לאומי,⁸³ שרת ההסברה לשעבר⁸⁴ ושרת משפטים לשעבר⁸⁵ תוכנית ממשלתית להעביר את כל העזתים לחצי האי סיני נחשפה בתחילת המלחמה.⁸⁶ ישראל ניסתה להשפיע על ארה"ב להפעיל לחץ על מצרים לקבל פליטים פלסטיניים,⁸⁷ וניסתה לשכנע מדינות אחרות ביניהן קונגו לקבל פליטים פלסטיניים.⁸⁸ אזורים אחרים שהוצעו כיעדים להעברת האוכלוסיה פלסטינית כוללים את ערב הסעודית, ירדן, האיחוד האירופאי וצ'ילה.⁸⁹ על פי התקשורת הישראלית, צ'אד ורואנדה הביעו עניין בקבלת עשרות אלפי פלסטינים בתמורה לתמיכה כלכלית נדיבה שתכלול גם תמיכה צבאית.⁹⁰ המצב בו אין מטרות ברורות למלחמה מאפשר לישראלים רבים לתמוך ביישוב יהודי מחודש של רצועת עזה אחרי המלחמה.⁹¹ בסרטונים נראה שחילים בצה"ל בנו את "בית הכנסת הראשון בחאן יונס"⁹², והכניסו ספר תורה בשכונת שיח' רדואן.⁹³

על פי כל העדויות שראיתי, ישראל מבצעת הרס שיטתי בעזה כדי להפוך אותה לבלתי ראויה למגורים בעתיד. נטען שישראל הטילה יותר מ-500 פצצות במשקל טון בתוך השטח הבנוי הצפוף בעזה, למרות הנזק הגדול שפצצות אלו גורמות (פציעה או מוות ברדיוס של עד 365 מטרים מסביב לנקודת הפגיעה). פצצות אלו גדולות פי 4 מהפצצות הגדולות ביותר שבהן השתמשה ארה"ב כשנלחמה בדעאש במוסול.⁹⁴ מעל 60% מיחידות הדיור שבעזה נהרסו או נפגעו.⁹⁵ ישראל הרסה מבנים שהקשר בינם לחמושי חמאס הוא רופף,⁹⁶ כולל רשימה ארוכה של מוסדות תרבות,⁹⁷ אתרים היסטוריים וארכיאולוגיים,⁹⁸ עשרות מבני ממשלה (כולל הפרלמנט⁹⁹ ובית המשפט המרכזי),¹⁰⁰ מבני דת (מעל 142 מסגדים ו-3 כנסיות),¹⁰¹ ספריות ציבוריות¹⁰² וארכיונים.¹⁰³ כבר

-
- <https://www.timesofisrael.com/ministers-call-for-resettling-gazas-palestinians-building-settlements-in-strip/>⁸²
- <https://www.timesofisrael.com/ministers-call-for-resettling-gazas-palestinians-building-settlements-in-strip/>⁸³
- <https://www.hidabroot.org/article/1187840>⁸⁴
- <https://www.youtube.com/watch?v=JEu-dQWOIL4>⁸⁵
- <https://www.mekomit.co.il/%d7%94%d7%9e%d7%a1%d7%9e%d7%9a-%d7%94%d7%9e%d7%9c%d7%90-%d7%a9%d7%9c-%d7%9e%d7%a9%d7%a8%d7%93-%d7%94%d7%9e%d7%95%d7%93%d7%99%d7%a2%d7%99%d7%9f-%d7%9b%d7%99%d7%91%d7%95%d7%a9-%d7%a2%d7%96%d7%94-%d7%95/>⁸⁶
- <https://www.washingtonpost.com/politics/2023/12/21/biden-netanyahu-dispute-palestinian-state/>⁸⁷
- https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/israeli-officials-said-in-talks-with-congo-others-on-taking-in-gaza-emigrants/⁸⁸
- <https://www.washingtonpost.com/world/2024/01/04/gaza-displaced-civilians-resettlement-israel/>⁸⁹
- <https://www.zman.co.il/453910/popup/>⁹⁰
- https://www.mako.co.il/news-politics/2023_q4/Article-9f47fed9563eb81027.htm⁹¹
- <https://twitter.com/yanivkub/status/1742189448006127715>⁹²
- <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1743588216630919271>⁹³
- <https://www.cnn.com/gaza-israel-big-bombs/index.html>;⁹⁴
- <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/12/israel-opt-us-made-munitions-killed-43-civilians-in-two-documented-israeli-air-strikes-in-gaza-new-investigation/>⁹⁵
- <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-87>⁹⁶
- <https://www.972mag.com/mass-assassination-factory-israel-calculated-bombing-gaza/>⁹⁷
- <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/israeli-army-says-it-struck-islamic-university-of-gaza/3015542> למשל⁹⁷
- <https://www.haaretz.com/israel-news/2023-12-26/ty-article-magazine/.premium/bombing-historical-sites-in-gaza-israel-is-destroying-everything-beautiful/0000018c-a565-df1f-a7bf-b7e53e8e0000>;⁹⁸
- <https://www.theartnewspaper.com/2023/12/22/gaza-city-archives-among-heritage-sites-destroyed-in-israel-hamas-war>⁹⁹
- <https://www.wsj.com/world/middle-east/gaza-destruction-bombing-israel-aa528542>⁹⁹
- <https://www.newarab.com/news/israel-destroys-gaza-courthouse-dozens-govt-buildings>¹⁰⁰
- <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>¹⁰¹
- <https://www.latimes.com/opinion/story/2023-12-12/gaza-library-bombing>; <https://lithub.com/gazas-main-public-library-has-been-destroyed/>¹⁰²
- <https://www.youtube.com/watch?v=dCNftkL7cx4>¹⁰³

לפני למעלה מחודש ישראל הרסה או פגעה ביותר מ-100 אתרי מורשת,¹⁰⁴ כולל בניינים מהתקופה הרומית, הביזנטית וימי הביניים. מעל 69% מכל בתי הספר נפגעו.¹⁰⁵ חייל צה"ל טען שיחידתו קיבלה הנחיה להרוס את הכפר ח'וזאעה, והציג סרטון שהראה את הפעילות, שנמשכה שבועיים, ותוצאותיה.¹⁰⁶ סרטון נוסף מציג הרס של דחפור בבית קברות שהשאיר עשרות גופות פזורות בשטח.¹⁰⁷

בחודשיים הראשונים ללחימה, ישראל גרמה ליותר נזק בעזה מאשר שסוריה ביצעה בח'אלב (2016-2012) או רוסיה ביצעה במריופול (2022) או (באופן יחסי) בעלות הברית גרמו בגרמניה במלחמת העולם השנייה.¹⁰⁸ ההרס בעזה גרם ל-85% מהאוכלוסיה לעזוב את בתיהם.¹⁰⁹

חטופים

בהקשר זה, ממשלת ישראל – וחלקים רבים בחברה הישראלית – נמנעו מלבצע תהליכים רציניים כדי לשחרר כ-130 חטופים ישראליים שנשארו בעזה.¹¹⁰ עד לזמן הכתיבה, שוחררה בפעילות צבאית בדיוק חטופה אחת מתוך כ-240 שנחטפו ב-7.10.11¹¹¹ שלושה אחרים נורו על ידי חיילי צה"ל בעזה למרות שהניפו דגלים לבנים וקראו לעזרה.¹¹² חטוף אחר נהרג במהלך ניסיון חילוץ שכשל.¹¹³

מצד שני, ההפוגה הזמנית במלחמה הסתיימה בשחרורם של 105 חטופים.¹¹⁴ במקום לשאת ולתת על שחרור חטופים נוספים, הממשלה מעדיפה להמשיך את המבצע הצבאי, למרות הנזק הצפוי לחטופים. אותם חטופים ששוחררו בעסקה אמרו פעמים רבות שההפצצות הישראליות שחוו היו בין הדברים המפחידים ביותר שחוו בזמן שהיו בעזה.¹¹⁵

הגדה המערבית

הגדה המערבית מושכת פחות תשומת לב בתקשורת ובשיח הציבורי. למרות זאת, המצב שם התדרדר במהירות מאז תחילת המלחמה. לפחות 15 קהילות של רועים/בדואים ננטשו בשל התקפות של מתנחלים (386 התקפות נרשמו מאז ה-7.10.17).¹¹⁶ מתנחלים אלו הרגו מספר פלסטינים. בסך הכל כ-329 פלסטינים נהרגו בגדה מאז תחילת המלחמה, כ-320 או 321 במהלך פעילות של צה"ל, והשאר (8 או 9) בשל פעולות המתנחלים.¹¹⁷ חצי מההרוגים בגדה מאז תחילת 2023 (פי 4 מאשר ב-2022) נהרגו באירועים בהם לא תועדו עימותים חמושים. מאז ה-7.10.17, נפצעו בגדה 4,068 פלסטינים.¹¹⁸ סרטונים רבים מראים כוחות ישראליים מתעמרים בפלסטינים¹¹⁹ והורסים את רכושם.¹²⁰

¹⁰⁴ <https://www.npr.org/2023/12/03/1216200754/gaza-heritage-sites-destroyed-israel>

¹⁰⁵ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-87>

¹⁰⁶ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1744195835577921772>

¹⁰⁷ <https://twitter.com/RamAbdu/status/1743386378606412188>

¹⁰⁸ [https://apnews.com/article/israel-gaza-bombs-destruction-death-toll-scope-](https://apnews.com/article/israel-gaza-bombs-destruction-death-toll-scope-419488c511f83c85baea22458472a796)

[419488c511f83c85baea22458472a796](https://apnews.com/article/israel-gaza-bombs-destruction-death-toll-scope-419488c511f83c85baea22458472a796)

¹⁰⁹ <https://twitter.com/UNHumanRights/status/1742863747683668418>;

¹¹⁰ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-94>

¹¹¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-87>

¹¹² [https://www.haaretz.com/israel-news/2023-10-30/ty-article/.premium/israel-rescues-woman-soldier-](https://www.haaretz.com/israel-news/2023-10-30/ty-article/.premium/israel-rescues-woman-soldier-kidnapped-to-gaza-by-hamas/0000018b-81cc-df47-a3df-ffcdcbcdc000)

[kidnapped-to-gaza-by-hamas/0000018b-81cc-df47-a3df-ffcdcbcdc000](https://www.haaretz.com/israel-news/2023-10-30/ty-article/.premium/israel-rescues-woman-soldier-kidnapped-to-gaza-by-hamas/0000018b-81cc-df47-a3df-ffcdcbcdc000)

¹¹³ <https://www.ft.com/content/2e299603-2fed-4855-9694-9801008c48dc>

¹¹⁴ <https://www.ynet.co.il/news/article/rjzpo117da>

¹¹⁵ <https://www.cnn.com/interactive/2023/12/world/hostage-israel-hamas-deal-dg/>

¹¹⁶ <https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-1061467>

¹¹⁷ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-87>

¹¹⁸ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-87>

¹¹⁹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-87>

¹¹⁹ <https://twitter.com/ytirawi/status/1741445118333222937>

¹²⁰ <https://twitter.com/ytirawi/status/1743038305581593033>

פלסטינים רבים אחרים נעצרים בגדה המערבית. בחודש הראשון ללחימה נעצרו יותר מ-2,200 פלסטינים. מעל 2,000 הוחזקו במעצר מנהלי, ללא כתב אישום או משפט. אסירים אלו סבלו מעינויים ויחס משפיל על פי ארגון זכויות האדם אמנסטי.¹²¹ אחד סיפר לאחרונה שמדי יום מאז ה-7.10 הסוהרים מאלצים את העצורים/אסירים לזחול בעודם עטופים בדגל ישראל, ודורשים מהם לנשק את דגל ישראל, תוך כדי הכאתם אם הם מסרבים לעשות זאת. בנוסף, הסוהרים השליכו את המזון שניתן לאסירים על הרצפה ודרכו עליו.¹²²

כפי שאני מקווה שהצגתי באמצעות העדויות למעלה, המצב בעזה הוא קטסטרופה מזעזעת שממשיכה להתפתח לנגד עינינו. המעט שביכולתי לעשות בעניין הוא להציג את הדברים כפי שאני מבין אותם.

לי מרדכי

¹²¹ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/11/israel-opt-horrifying-cases-of-torture-and-degrading-treatment-of-palestinian-detainees-amid-spike-in-arbitrary-arrests/>

¹²² <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-01-02/ty-article/.premium/0000018c-c6e5-d6c4-ab8d-e7f561840000>